

Strategiplan for pædagogisk it for Aalborg Kommune Skolevæsen

Februar 2012

• Baggrund og indledning

Udgangspunktet er bl.a.:

- Fælles Mål for alle fag og specielt faghæfte 48
- Fælles Skolebeskrivelse 2010 - hvor Pædagogisk it er et indsatsområde
- KL's initiativer på området som de bl.a. er kommet til udtryk i seneste aftale mellem regeringen og KL på skoleområdet.



I Fælles Skolebeskrivelse 2010 er nedenstående indsatsområder fremhævet:

- Udvikling af en bredere didaktik i fagene og i undervisningspraksis på baggrund af Fælles Mål 2009 og Faghæfte 48 om elevernes it- og mediekompetencer.
- Fortsat udvikling af it- og mediekompetencerne hos skolens elever og personale.
- Nye muligheder for online-tilgang til læremidler m.m. og opfølgning på de konsekvenser, det har for didaktikken, pædagogikken og praksis.
- Styrkelse og videreudvikling af intern og ekstern kommunikation og videndeling.
- Videreudvikling og styrkelse af pædagogisk læringscenter.
- Øget fokusering på de fysiske rammer og infrastrukturen.

På baggrund af Kvalitetsrapporten for 2009 og Udviklingskataloget fra marts 2010 blev der nedsat en Dialoggruppe for IT i UNDERVISNINGEN. Indtil nu har denne dialoggruppe bl.a. arbejdet med emnerne

1. Brug af 'skyen' På hvilken måde kan skyen udnyttes? Hvilke dele af skolernes funktionelle behov kan dækkes af skyen? Konsekvenser for programudbud
2. Flexibilitet, Mobilitet, Elevernes egne computere. Ansvarsfordeling i forhold til maskiner og programmer Komplexiteten, Muligheder/begrænsninger
3. Videndeling, Blogs, Lærer-elev, elev-elev (Cross Age). Hvordan kan videndeling foregå?
4. Pædagogisk it-kompetenceløft, Frigørelse fra nuværende afhængighed af platform og programmer, Lederne, Lærerne og Eleverne
5. Inklusion, Forbyggende, Understøttende, Kompenserende



I praksis har arbejdet foregået i høringsgrupper, og på et enkelt møde har resultaterne herfra været diskuteret i dialoggruppen.

I det følgende er de synspunkter og principielle betragtninger, der er fremkommet gennem denne proces, beskrevet i den struktur, som indsatsområderne i Fælles Skolebeskrivelse 2010 er opdelt i.

Det skal bemærkes, at emnerne kun er beskrevet som en - meget overordnet – strategi.

Der skal selvfølgelig udarbejdes nærmere beskrivelser og konkrete handleplaner efterfølgende.

- **Udvikling af en bredere didaktik i fagene og i undervisningspraksis på baggrund af Fælles Mål 2009 og Faghæfte 48 om elevernes it- og mediekompetencer**

Brugen af it vil i mange sammenhænge kunne tilføje undervisningen nye dimensioner, metoder og aktiviteter. Samtidig vil faglige emner, som det før har været svært at kunne arbejde med f.eks. på grund af kompleksitet eller et for stort tidsforbrug, nu kunne inddrages.

Man kan derfor tale om, at mange opgaver skal redidaktiseres, når it indgår som et middel.

I denne sammenhæng kan man også betragte eleverne som et aktiv i didaktiseringen, hvor de selv kan være med at vælge de it værktøjer og metoder, som de vil bruge i forbindelse med at løse en opgave og nå nogle opstillede mål.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at undervisningen i fagene udvikles under brug af de nye muligheder, som it kan tilføje undervisningen. Dette kan både ske som en almindelig fornyelse af aktiviteterne og gennem planlagte udviklingsarbejder, men under alle omstændigheder er det væsentligt, at ideer og erfaringer udveksles systematisk.



- **Fortsat udvikling af it- og mediekompetencerne hos skolens elever og personale**

Der er ingen tvivl om, at den hurtige udvikling af it og mulighederne, som internettet tilbyder, skaber et stort og konstant behov for opdatering af it- og mediekompetencer for alle, og det er vigtigt, at alle medarbejderne på skolen lever op til deres eget ansvar for at opnå de nødvendige kompetencer generelt og i deres fagområder.

Men på sin vis er der tale om en anden form for kompetenceudvikling end den, som mange lærere har været vant til, hvilket ofte skaber en form for usikkerhed. Lidt populært kan man sige, at hvor en lærer før kunne komme på et kursus og lære noget nyt – og kunne beherske det nye, som man så kunne gøre brug af i mange år fremover, er situationen i dag, at mens man er ved at sætte sig ind i et it-emne, udvikler dette sig undervejs, og inden man føler, man behersker det, kan det være noget nyt, man skal gøre.

Det er derfor vigtigt, at skolens personale anskuer deres it- og mediekompetencer på undervisningens præmisser - ud fagenes behov og aktiviteterne med eleverne – og ikke måler dem i



forhold til, om man behersker alle hjørner af et bestemt program.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at personalet har mulighed for at holde sig opdateret med it- og mediekompetencer, der sætter dem i stand til reelt at inddrage it i undervisningen og hele skolens virksomhed.

Erfaringsmæssigt er det mest hensigtsmæssigt og giver de bedste resultater, hvis tilbuddene om kompetenceløft baseres på korte, lokale praksisnære og anvendelsesorienterede forløb, som tager udgangspunkt i konkrete faglige opgaver. Med fordel kan man tage udgangspunkt i team og fagudvalg, der i fællesskab tager en ny udfordring op.

Det er i denne sammenhæng væsentligt, at ressourcepersonerne i skolens PLC-team har mulighed for at kunne afvikle eller støtte afviklingen af sådanne kompetenceløft, og at skolens ledelse bakker aktiviteterne op.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen at ressourcepersonerne i skolens PLC-team opkvalificeres til at kunne tilbyde kollegaerne den nødvendige støtte, rådgivning og konkrete minikurser, så de i praksis kan bruge og integrere it i undervisningen.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at skolens ledelse påtager sig ansvaret og ledelsesopgaven, så it i undervisningen kommer til at indgå i skolens aktiviteter.

Det er en opgave for Skoleafdelingen, Pædagogik og Udvikling, PMC og PITT at understøtte og assistere ressourcepersonerne på skolerne og skolernes ledelse i løsningen af opgaverne ude på skolerne.

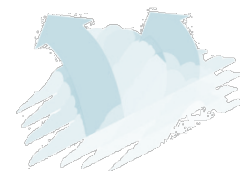
Tidligere har man ved Aalborg Kommunale Skolevæsen brugt Junior PC-kørekortet som et mål for elevernes it- og mediekompetence. Det oprindelige Junior PC-kørekort er netop blevet opdateret efter fremkomsten af Fælles Mål 2009 og Faghæfte 48 om "It- og mediekompetencer i folkeskolen"

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at de arbejder hen imod de trin og slutmål, der er opstillet med det reviderede Junior PC-kørekort.



- **Nye muligheder for online-tilgang til læremidler m.m. og opfølgning på de konsekvenser, det har for didaktikken, pædagogikken og praksis**

Gennem de seneste år er der sket en nærmest eksplosiv vækst i de tjenester, der gratis stilles til rådighed på internettet. Det drejer sig om alt fra online officepakker (tekstbehandling, regneark m.v.) til billedbehandling, præsentationsprogrammer, konverteringsprogrammer, videoredigering m.v. Endvidere er der kommet muligheder for at lagre data i skyen, ligesom deling af dokumenter og tilgang til disse fra forskellige platforme er blevet meget nem.



Specielt muligheden for tilgangen til både værktøjer og data fra forskellige platforme og steder samt muligheden for samarbejde gennem deling af adgangen til dokumenter og data tilfører undervisningen og pædagogikken nye, spændende dimensioner.

Det er det mål for skolerne i Aalborg Kommune Skolevæsen at udnytte de muligheder, som disse værktøjer og tilbud i skyen giver, og der skal arbejdes for en overgang til brug af disse.



I det omfang det er nødvendigt, f.eks. på grund af begrænsninger i faciliteter eller ydeevne for værktøjerne i skyen, komplementeres tilbuddene fra skyen med installerede programmer, så mulighederne i undervisningen ikke unødigt begrænses af kapaciteten af værktøjerne i skyen.

Der er ligeledes sket en stor forbedring i udbuddet af digitale undervisningsmidler, og denne udvikling forventes at fortsætte, bl.a. som følge af initiativer med støtte fra regeringen og KL.

Digitale undervisningsmidler giver mange gange nye muligheder for interaktivitet og samarbejde, som kan bruges som udgangspunkt for en pædagogisk og didaktisk fornyelse i undervisningen. Specielt tilbyder internettet i sig selv meget nem adgang til informationer og ressourcer i enorme mængder og med en bredde, som man ikke har haft tidligere.



Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommune Skolevæsen, at de i samarbejde med PMC og PITT løbende vurderer kvaliteten af og tager de digitale undervisningsmidler fra forlag og andre udbydere i brug - både i forbindelse med udskiftning af traditionelle undervisningsmidler og som komplement til disse.

Formålet med en øget brug af internettet – værktøjer og tilbuddene med undervisningsmæssigt indhold – er ikke bare at 'sætte strøm til traditionel undervisning'.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen at tilføre undervisningen nye muligheder og dimensioner, så læring i højere grad kan finde sted uafhængig af tid og sted, at mulighederne for differentieret undervisning øges, og at eleverne motiveres for aktivt at tage ansvar og indgå i egne læreprocesser og fællesskabet om undervisningen.

• **Styrkelse og videreudvikling af intern og ekstern kommunikation og videndeling**

Skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen har i flere år brugt SkoleIntra (PersonaleIntra, ElevIntra og ForældreIntra) som primære vidensdelings- og kommunikationssystemer lokalt for skolen.

Som eksternt system har man brugt SkoleKom, som først og fremmest anvendes til mail, men som også gennem de landsdækkende konferencer giver mulighed for faglig videndeling på landsplan.

En række nye kommunikationsmuligheder vokser hurtigt frem på internettet. Det er sociale tjenester som Facebook, Twitter og lignende. Men der er også tilbud som blogs og wiki, som umiddelbart kan synes mere relevante i forbindelse med undervisning.

Det er vigtigt, at man ved ibrugtagningen af sociale tjeneste på nettet vurderer dem i forhold til både praktiske, juridiske og etiske aspekter. På overordnet plan kan dette betyde retningslinjer fra skoleafdelingen, mens det på skolerne vil indgå i den løbende revision og tilpasning af daglig praksis og skolens ordensregler.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen at udnytte kommunikations- og videndelingsværktøjerne aktivt i skolehverdagen i forbindelse med forberedelse og afvikling af undervisningen og kommunikation mellem lærere, pædagoger, elever og forældre.

Det er også et mål, at kommunikationsværktøjerne videreudvikles, så hele skolens personale får mulighed for umiddelbar adgang til kommunens intranet fra Det Pædagogiske Net.



• Videreudvikling og styrkelse af pædagogisk læringscenter

Som konsekvens af ændringerne i brug af undervisningsmidler skal skolens PLC-team løbende opdateres, så det til enhver tid kan vejlede og hjælpe kollegaerne på kompetent vis.

Det er vigtigt, at skolens PLC-team aktivt og i tæt samarbejde med skolens ledelse kan understøtte de forandringer, som f.eks. den øgede brug af værktøjer og ressourcer i skyen fører med sig.

Skolens PLC-team skal inspirere, vejlede og støtte skolens personale med udviklingen af it- og mediekompetencer og målrettet formidle informationer, kursustilbud og lignende i denne sammenhæng.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at skolens PLC-team sikres en stor faglighed og udvikler samarbejdet mellem teamets ressourcepersoner, så man på bedste måde kan inspirere og støtte skolens personale og ledelse med udviklingen af it i undervisningen.

PLC-TEAM

• Øget fokusering på de fysiske rammer og infrastrukturen

I stigende omfang tager elever egne computere med i skole. Samtidig får flere og flere også smartphones, iPad's og lignende. Den ressource, der på denne måde bringes ind i skolen, skal selvfølgelig kunne bruges, hvor den understøtter undervisningen og elevens læring.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at eleverne nemt vil kunne bruge eget udstyr i forbindelse med undervisningen.

Elevernes brug af eget udstyr på skolen rejser en række principielle og praktiske spørgsmål, som der skal tages stilling til, dels for skolevæsenet som helhed og dels på den enkelte skole, hvor det vil være naturligt at inddrage skolebestyrelsen i beslutningerne på området.

På det tekniske område vil både det øgede antal af elevernes eget udstyr og den øgede brug af internettet stille voksende krav til skolernes trådløse net og kvaliteten af forbindelsen til internettet.



Det er et mål for skoleafdelingen, at skolernes infrastruktur og trådløse net løbende opdateres og udvikles, så det bedst muligt kan understøtte undervisningen med brug af it.

Folkeskoleloven foreskriver, at undervisningsmidler skal stilles gratis til rådighed for eleverne. Derfor skal skolernes it-udstyr løbende vedligeholdes og udskiftes.

Det må forventes, at der fremover vil komme en udvikling, som med tiden vil føre til, at der bliver to typer/kategorier af computere på skolerne:

- Bærbare til generel brug i undervisningen
- Stationære til særlige formål, f.eks. lyd- og videoredigering, understøttelse af IWB m.v.

Erfaringer fra mange steder, hvor eleverne har haft deres egen personlige computer, har været entydigt positive. Der bliver både passet bedre på udstyret, og det bliver brugt mere og til flere formål og vil klart bedre kunne understøtte den ønskede udvikling med it i undervisningen.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at eleverne har deres egen personlige computer. Hvor eleven ikke selv har rådighed over en privat bærbar computer, stiller skolen en computer til rådighed, hvor det, i det omfang det er muligt, tilstræbes at være i form af et personligt udlån.

• Tværgående forhold

UNI-Login bruges i forbindelse med nationale test, SkoleIntra, SkoleKom og en række forlag bruger det i forbindelse med abonnementer.

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at UNI-login bliver brugt generelt i forhold til alle tjenester og services, der kræver log-in (autentifikation).



Inklusion er ikke medtaget som et punkt under indsatsområdet Pædagogisk it i Fælles Skolebeskrivelse 2010, hvor det imidlertid er et selvstændigt indsatsområde.

I forhold til inklusionsindsatsen er it et væsentligt værktøj. Dels kan det bruges som hjælpemiddel for elever med specifikke behov, og dels kan det ved systematisk brug i normalundervisningen sandsynligvis mindske problemer i forbindelse med læsning for mange elever. It i forbindelse med inklusion må primært have sit udgangspunkt i arbejdet med dette indsatsområde, men generelt vil gælde:

Det er et mål for skolerne i Aalborg Kommunale Skolevæsen, at man har fokus på de muligheder for differentiering i undervisningen som it giver.

Dialoggruppen for IT i Undervisningen har følgende sammensætning:

Pædagogik og Udvikling.: Hans Jørgen Nielsen-Kudsk (formand)

PITT: Erling Schmidt
Flemming Holt

PMC: Lis Lundby

Skoleledere: Gitte Jeppesen, Kongerslev skole
Jørn Christiansen, Kærby skolen

Skolernes PLC-team: Merete Bågøe, Vestbjerg skole
Anja Emilie Madsen, Vodskov skole

DUS: Per Foldberg Nielsen, Ferslev skole

PPR: Flemming Engel, PPR Tranumparken

It-Afsnittet: Erik Mouritsen



De nedsatte høringsgrupper havde følgende sammensætninger:

(Sidstnævnte har været tovholder i gruppen)

Brug af 'Skyen': Jesper Foldberg Nielsen, Kærby skolen, Gitte Jeppesen, Kongerslev skole, Klaus Lundegaaard, Filstedvejens skole, Lis Lundby og PMC, Hans Hylleberg, PITT og Erling Schmidt, PITT.

Fleksibilitet: Merete Baagøe, Vestbjerg skole, Anders Møller Jacobsen, Filstedvejens skole, Bjørn Egidiusen Egekvist, Vodskov skole og Erling Schmidt, PITT.

Videndeling: Anja Emilie Madsen, Vodskov Skole, Henriette Hjelm Hansen, Gug Skole
Poul Naundrup, Gistrup Skole og Flemming Holt, PITT.

Pædagogisk it-kompetenceløft: Christian Østerballe, Skansevejen Skole; Egon Hostrup, Sønderholm skole, Hanne Ørtved, Ulsted skole, Per Foldberg, Ferslev skole og Flemming Holt, PITT.

Inklusion: Jørn Christiansen, Kærby skolen, Poul Erik Lauritsen, Sofiendalskolen, Vibeke Hansted, PPR, Mona Kristensen, PPR, Else Lundhus, PPR, Flemming Engel, PPR, Erling Schmidt, PITT og Hans Hylleberg, PITT.